

Міністерство освіти і науки України

Мукачівський державний університет

Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Виконала

студентка 4 курсу

групи ОА – 41

освітнього ступеня «Бакалавр»

напряму підготовки 6.030509

«Облік і аудит»

_____ Сочка Леся Іванівна

Науковий керівник

к.е.н., доц.

_____ Максименко Діана Вікторівна

Робота допускається до захисту:

Завідувач кафедру обліку

і оподаткування та маркетингу

д.е.н., професор

_____ Реслер М.В.

м.Мукачево– 2019

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Витрати як об'єкт обліку.....	6
1.1.Економічний зміст витрат.....	6
1.2.Облік витрат та фактори, що впливають на його побудову.....	16
Розділ 2. Облік витрат в системі управління підприємством	23
2.1.Облік прямих витрат.....	23
2.2. Облік і розподіл непрямих витрат.....	30
Розділ 3. Аналіз витрат для прийняття управлінських рішень.....	36
3.1. Економічний аналіз і обґрунтування управлінських рішень.....	36
3.2. Аналіз витрат підприємства.....	43
Висновки.....	54
Список використаної літератури.....	56

ВСТУП

Актуальність теми. Для забезпечення сучасної системи управління необхідна ефективна інформаційна система, яка задовольнить потреби всіх рівнів керівництва підприємством в обґрунтованій, корисній, своєчасній інформації. Формування та надання такої інформації забезпечує система управлінського обліку.

Система управлінського обліку дає змогу спеціалістам вільно обирати форми, методи, прийоми обліку, аналізу та контролю, що забезпечать найбільш правильне визначення суті економічних процесів і тенденцій, що відбуваються на підприємстві, та своєчасно в зручній формі надавати цю інформацію керівництву підприємства.

Будь яке підприємство або фірма намагається отримати якомога більший дохід від своєї діяльності, а отже прагне не тільки продати свій товар за максимально високою ціною, а скоротити свої витрати на виробництво й реалізацію продукції. Тому однією з важливих функцій підприємства (фірми) є мінімізація витрат виробництва.

Сучасна економіка потребує від підприємства підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва тощо. Важлива роль у реалізації цього завдання приділяється аналізу виробничих витрат, а особливо собівартості продукції, так як її зниження є найважливішим чинником розвитку економіки підприємства.

Витрати виробництва складаються із великої кількості економічних елементів і компонентів, різних за складом і за джерелами їх відшкодування, але в загальній сукупності об'єктивно необхідних, які дають уяву про рівень виробництва, його позитивних і негативних тенденцій.

Дослідженню даної теми значну увагу приділяють багато економістів та науковців. Зокрема, Бутинець Ф.Ф., Гура Н.О., Давидов Г.М., Болюх М.А.,

Загородній А.Г., Кадуріна Л.О., Нашкерська М.А., Пушкар М.С., Сопко В.В., Цал-Цалко Ю.С., .Є. Грабовецький, В.М. Івахненко, І.Ф. Прокопенко, Є.В. Мних та інші.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних положень з аналізу витрат підприємства, вивчення теорії управлінського обліку та його практичне використання для досягнення цілей підприємства.

Головні завдання дипломної роботи:

- опрацювання теоретичного матеріалу, вивчення думок економістів та науковців, які розглядали поняття управлінського обліку;
- вивчення сутності витрат як економічної категорії та їх розвиток в історичному аспекті;
- дослідження класифікацій витрат для цілей управлінського обліку;
- аналіз собівартості за елементами та статтями витрат;
- факторний аналіз собівартості продукції;
- аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку;
- дослідження практичних аспектів впровадження системи управлінського обліку та його застосування в умовах автоматизованої обробки даних.

Об'єктом дослідження є управлінський облік та аналіз виробничих витрат на підприємстві.

Предметом дослідження є діюча практика обліку і аналізу витрат виробництва на підприємствах.

Методи дослідження. У процесі дослідження були використані математичні методи (формули, схеми, діаграми), бухгалтерські методи дослідження (документування, оцінка, калькуляція, бухгалтерські рахунки, подвійний запис та ін.), а також методи економічного аналізу такі як індукція, дедукція, порівняння (просторовий), метод абсолютних (арифметичних) різниць та побудова аналітичних таблиць. Для досягнення поставленої мети дипломної роботи були використані різні методи управлінського обліку. Зокрема, на основі планового розміру прибутку за допомогою аналізу взаємозв'язку „витрати-обсяг-прибуток” було

розраховано необхідний обсяг реалізації продукції для отримання бажаного розміру прибутку.

Практичне значення одержаних результатів. У дипломній роботі отримано обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують важливе наукове завдання розробки теоретичних засад та практичних рекомендацій формування управлінського обліку і аналізу витрат виробництва.

Обсяг та структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку літературних джерел, додатків. Дипломна робота налічує 84 сторінок, на яких розміщено 6 рисунки, 9 таблиці, 4 додатки та список літературних джерел, який налічує 82 найменування.

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження управлінського обліку та аналізу виробничих витрат підприємства зробимо наступні висновки:

1. Управлінський облік відіграє важливу роль в управлінні витратами на підприємстві. У системі такого обліку готується інформація, на базі якої керівники підприємства приймають рішення, в першу чергу - в області витрат і очікуваних економічних результатів діяльності підприємства. Організація управлінського обліку законодавством не регламентована і є внутрішньою справою підприємства.

2. На основі проведеного ретроспективного аналізу поняття «витрат» у працях економістів можна сказати, що витрати як економічна категорія – це грошові та матеріальні ресурси, які використані протягом певного періоду в господарському процесі підприємства, а також показник ефективності діяльності господарюючого суб'єкта. Розглядаючи поняття «витрати» в управлінському обліку слід відмітити, що це — зменшення економічних вигод внаслідок вибуття активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок внесків учасників).

3. Важливе місце в управлінні підприємством займає обґрунтована класифікація витрат, яка є дуже важливою для розуміння того, як ними управляти. За таких умов необхідною є класифікація видів витрат за такими критеріями, які якнайповніше відобразатимуть та характеризуватимуть різні сторони діяльності підприємства. В основу класифікації витрат в управлінському обліку покладено принцип: різні витрати для різних цілей, тобто мета, з якою здійснюють класифікацію, визначає її методику та склад окремих груп витрат.

4. Аналіз собівартості за елементами витрат здійснюється з метою вивчення зміни рівня собівартості продукції під впливом використання ресурсів підприємства. Результати аналізу собівартості за калькуляційними статтями дають можливість встановити, за якими статтями є економія, а за

якими - перевитрачання, тим самим визначаючи конкретні напрями оптимізації рівня собівартості продукції, подальшого вивчення можливих резервів її зменшення.

5. Під економічним факторним аналізом розуміється поступовий перехід від початкового до кінцевого значення результуючої факторної системи (або навпаки), розкриття повного набору кількісно вимірюваних чинників, що впливають на зміну результуючого показника. Під факторним аналізом розуміється методика комплексного і системного вивчення і вимірювання впливу факторів на величину результативних показників.

6. Основною метою ВОП-аналізу є встановлення змін, які відбудуться з прибутком, якщо зміняться певний рівень продуктивності чи обсягів виробництва. Ця інформація має суттєве значення, оскільки найбільш суттєвою змінною величиною, яка впливає на дохід (виручку) є обсяг виробництва. Однією з найважливіших характеристик взаємозв'язку затрат, обсягу виробництва і прибутку є аналіз безбитковості.

7. У міжнародній практиці відомі два варіанти організації управлінського обліку: автономна система та інтегрована система. Згідно з першим варіантом, управлінський облік повністю виділяється з фінансового за допомогою рахунків-екранів. Другий варіант передбачає кореспондування рахунків фінансового обліку з рахунками управлінського обліку в межах однієї системи, а в загальному плані рахунків виділяється спеціальний розділ, що містить рахунки управлінського обліку. Крім того, в ряді країн підприємствами застосовується загальна система обліку.

Автоматизація обліку підвищує ефективність і прискорює процес обробки даних, надає оперативну інформацію для прийняття рішень. Комп'ютерна система обліку забезпечує вирішення багатьох завдань через реєстрацію господарських фактів та обробки даних. Комп'ютеризація обліку на сьогодні дає можливість накопичувати, аналізувати, інтерпретувати та надавати інформацію менеджерам підприємства.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>